

Тема уроку: “Антарктида. Урок підсумкового контролю знань, умінь та навичок ” .

Мета: повторити та систематизувати знання з вивченої теми; перевірити рівень засвоєння навчального матеріалу; вдосконалювати вміння використовувати здобуті знання; закріпити навички самостійної роботи учнів з картами атласу, додатковими джерелами інформації; виховувати самостійність та відповідальність.

Обладнання: фізична карта світу, фізична карта Антарктиди, атласи, підручники, ілюстровані матеріали, варіанти завдань, картки “ Світлофор ”, “Географічні гроші ”.

Тип уроку: перевірка і корекція знань, умінь і навичок.

Хід уроку

I. Організаційний момент

Учитель називає тему уроку та форми роботи

Це – цікавий материк
З айсбергів й льодовиків
І найвищий на Землі
З снігу, льоду і вітрів.
Тут тріщать завжди морози,
В снігу пінгвін і альбатроси,
Тюлень в Антарктиці сміється,
Як синій кит з малям несеється
Півроку день, півроку ніч.
Рушаймо в подорож скоріш.
Все розповімо особисто
Про край полярний, дивний, сніжний.

II. Актуалізація опорних знань і вмінь

1. Прийом “ Мікрофон ”

Учитель показує портрети і учні додають інформацію

А) М.П.Лазарєв і Ф.Ф.Беллінсгаузен
(В 1820р відкрили Антарктиду російська експедиція під керівництвом М.П.Лазарєва і Ф.Ф.Беллінсгаузена.)

Б) Р.Скотт (Досяг Пд.полюс у сіні 1912 року на місяць пізніше Р.Амунусена.

На зворотному шляху всі учасники загинули.

На грудях замерзлого Скотта знайдені щоденник і листи)

В) І.В.Вернадський (Основоположник вчення про біосферу, ноосферу.

Перший президент Академії наук України в 1918 році.
У 1996 році за міжурядовою угодою
України і Великобританії було передано
станцію “ Фарадей ” Україні
і перейменовано на “академік Вернадський ”)

2. Прийом “Інтелектуальна розминка” – “Світлофор” (без атласів)

Учитель називає вірну або невірну інформацію про Антарктиду, а всі учні піднімають картки: зелені – “відповідь так”, червоні - “відповідь ні”, жовті - “відповідь не знаю”.

В 1819р. на суднах “Восток ” та “ Мирний ” експедиція підійшла та обігнула Антарктиду.(Так – зелена карта)

Назва вулкана в Антарктиді Еребус. (Так - зелена карта)

Плаваючі крижані гори називають льодовиком. (Ні – червона картка)

Південна полярна область з островами, які розташовані поруч до 50-60° Пн. ш. називають Антарктидою. (Ні – червона картка. Антарктика)

Антарктида – самий холодний материк. (Так – зелена картка)

3. Прийом “ Бліцопитування ”

чому Антарктиду називають:

“Земля за хмарами”

“Крижаний материк”

“Холодильник землі”

“Материк чотирьох полюсів”

“Виробник айсбергів”

“Країна жорстокого сонця”

“Край землі”

“Країна вітру”

4. Прийом “ Фотографія ”

Учениця продемонструвала та прокоментувала фотографії, які зробив тато під час візиту до Антарктиди.

5. Прийом “Експрес-тест”

Установіть географічні координати Антарктиди:

А) 55 ° Пн. ш., 37 ° Сх. д.

Б) 35 ° Пн. ш., 80 ° Зх. д.

В) 36 ° Пн. ш., 63 ° Зх. д.

Г) 34 ° Пн. ш., 146 ° Сх. д.

2) Кут падіння сонячних променів:

А) малий

Б) великий

3) Альбедо Антарктиди дорівнює:

А) 70%

Б) 80%

В) 90%

Г) 98%

4) Найнижча температура повітря:

А) -71 °С

Б) -91,2 °С

В) -81,2 °С

5) Площа суходолу материка:

А) 10 млн. км²

Б) 12 млн. км²

В) 14 млн. км²

6) Самий великий шельфовий льодовик:

А) Росса

Б) Еребус

В) Гекла

7) Антарктида посідає яке місце серед материків Землі?

А) 3

Б) 4

В) 5

Г) 6

8) Найбільший острів материка:

А) Беркнер

Б) Вогняна Земля

В) Вінсон

9) Шельфові льодовики займають

А) 5%

Б) 8%

В) 10%

6. Географічний диктант (запис на дошці)

	I варіант	II варіант
Росса	1	9
Еребус	2	8
Ф.Ф. Беллінсгаузен, М.П. Лазарев	3	7
Р.Амундсен	4	6
Північний Льодовитий океан	5	5
В.Вернадський	6	4
Айсберг	7	3
90%	8	2
-91,2°	9	1
Вінсон	10	0

Хто відкрив Антарктиду? (Беллінсгаузен, Лазарев)

Плаваючі крижані гори. (Айсберг)

Самий великий шельфовий льодовик. (Росса)

Альbedo Антарктиди (90%)

Діючий вулкан (Еребус)

Хто перший дійшов до Пд. полюса? (Р.Амундсен)

Сама низька температура материка. (91,2°C)

Океан, який не омиває Атлантиду (Північний Льодовитий)

На честь якого українського вченого названа полярна станція в Антарктиді?
(В.Вернадського)

Найвища точка над рівнем моря (Вінсон 5140м)

Відповіді: I варіант – 3,7,1,8,2,4,9,5,6,10.

II варіант – 7,3,9,2,8,6,1,5,4,0.

7. Подорож у світ тварин Антарктиди.

(учні продовжують розповідь про тварин)

“Я знаю, що пінгвін Аделі.....” (Коли самець пінгвіна Аделі шукає подругу, то бере в дзьоб кругленький камінець. Він пропонує всім пінгвінам, що поруч. Самка, яка уже має родину не звертає уваги на самця. Запропонувавши камінець самцеві, то отримує стусанів. Вільна самка, що виявила велике бажання стати його подругою, приймає подарунок.)

“Я знаю, що синій кит....” (Найбільша тварина нашої планети. Вага до 130 т., довжина до 30 м., насправді за кольором кити не сині, а сіро-блакитні.)

“Я знаю, що імператорські пінгвіни....”

“Я знаю, що антарктичний тюлень-крабоїд”

8. Прийом “Географічний практикум ”

Визначити полярність Антарктиди

I варіант 0 ° - 180 °	II варіант 90 °
$1^{\circ} = 111\text{км}$ Пд. п. - 90 ° Пд. ш. Пн. т. - 90 ° Пд. ш. - 71 ° Пд. ш. = 19 ° Пд. ш. Пд. т. - 90 ° Пд. ш. - 82 ° Пд. ш. = 8 ° 19 ° Пд. ш. + 82 ° Пд. ш. = 27 ° Пд. ш. $111\text{км} \times 27^{\circ} = 2997(\text{км})$	$90^{\circ} \text{ Пд. ш.} - 66^{\circ} \text{ Пд. ш.} = 24^{\circ}$ Пн. т. $90^{\circ} \text{ Пд. ш.} - 73^{\circ} \text{ Пд. ш.} = 17^{\circ} \text{ Пд. ш.}$ $24^{\circ} + 17^{\circ} = 41^{\circ}$ $111\text{км} \times 41^{\circ} = 455(\text{км})$

9. Прийом “Логічний ланцюжок”

(групова робота)

Тюлень, пінгвін, водорості, риба, кит, кальмар, косатка, криль **Відповідь:** косатка
→ пінгвін → риба → криль → водорості.

Скласти самостійно логічний ланцюжок Антарктиди

10. Гра “Най, най...”

(3 команди)

Кожна команда по черзі дає відповідь.

Найхолодніший (- 91,2 °C)

Найнижчий (t°)

Найсильніші вітри (Берег Георга 85-90м/с)

Найбільші запаси прісних вод

Найвищий за висотою материк. (лід)

Найбільші розміри льодовиків

11. Прийом “Картографічна лабораторія”

Учитель диктує географічні об'єкти Антарктиди, а учні без атласу позначають на чистих к/к.

Моря – Росса, Ведделла, Белінсгаузена.

Півострів – Антарктичний.

Гори – Транс антарктичні

Вулкан – Еребус

Полярні станції – “Академік Вернадський”, “Восток”.

Океани – Тихий, Атлантичний, Індійський.

Полюс – Південний полюс.

(Самоперевірка)

12. Прийом “Закінчити речення”

(кожен учень отримує картку)

Пристосування організмів до умов Антарктиди.

Їжа на материку з великим вмістом..... (білку)

Шкіра та пір'я тварин і птахів має(жирову змазку)

В морі відбувається (живлення)

Не замерзають тому, що....(підшкірний жир)

Прикріплення рослин до скель тому, що(великі вітри)

Залік

I варіант

I рівень

Хто відкрив Антарктиду?

А) В.Берінг

Б) Р.Пірі

В) Р.Скотт

Г) Ф.Белінсгаузен, М.Лазарєв

2 “Країна завірюх”

А) Арктика

Б) Антарктида

В) Гренландія

3 В якому році було відкрито Пд.. полюс?

А) 1911р.

Б) 1912р.

4 Українська антарктична станція “Академік Вернадського” почала працювати :

А) 1991р.

Б) 1995р.

В) 1996р.

5 Населення в Антарктиді :

А) постійно проживає

Б) тимчасово проживає

II рівень

1. Як рухається крига в Антарктиді?

А) від центру до периферії

Б) від узбережжя до центру

2. Хто з українців першим побував в Антарктиді?

3. Здатність земної поверхні відбивати сонячні промені (Альбедо)

4. Платформа, що лежить в основі Антарктиди, входила до складу:

А) Лавразії

Б) Тетісу

В) Гондвани

5 З'ясуйте, яку частку поверхневих прісних вод землі становить льодовик Антарктиди

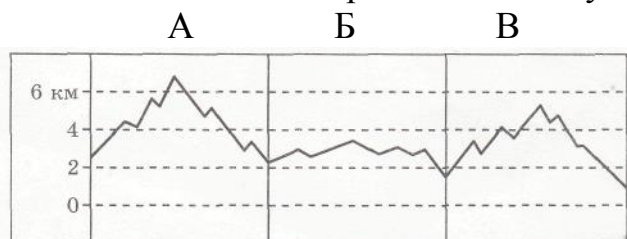
- А) 90%
- Б) 50%
- В) 20%

6 Рухомій ділянці відповідає територія:

- А) вся Антарктида
- Б) Сх. Антарктида
- Г) острів поблизу берегів Антарктиди

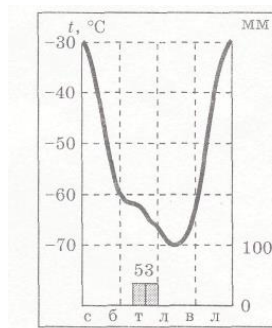
III рівень

1. Схематичне зображення масиву Вінсон позначено літерою:

2. Наведена нижче кліматодіаграма характеризує особливості клімату:

- А) субантарктичного ;
- Б) антарктичного;
- В) помірного морського;
- Г) помірного континентального.

II варіант

I рівень

1 Як називається українська науково-дослідницька станція?

- А) Р.Скотт
- Б) Академік В.Вернадський

2 “ Країна морів та жорсткого сонця ”

- А) Арктика
- Б) Антарктида
- В) Гренландія

3 Коли була відкрита Антарктида?

- А) 1820р.
- Б) 1819р.
- В) 1818р.

4 Антарктиду щорічно відвідують скільки туристів:

- А) 100 чоловік
- Б) 1 тис. чоловік
- В) 6 тис. чоловік

5 Назва діючого антарктичного вулкана

А) Еребус

Б) Росса

II рівень

Типові вітри Антарктиди

А) пасати

Б) західні вітри

В) сточні вітри

2 Які форми рельєфу переважають на материку?

3 Плаваючі крижані гори. (айсберг)

4 Коли в Атлантиді літо, по в Україні:

А) літо

Б) зима

В) весна

Г) осінь

5 Середня товщина льоду в Антарктиді:

А) 100-500м

Б) до 1000м

В) приблизно 2000м

6 Давній платформі відповідає територія:

А) вся Антарктида

Б) Антарктичний півострів

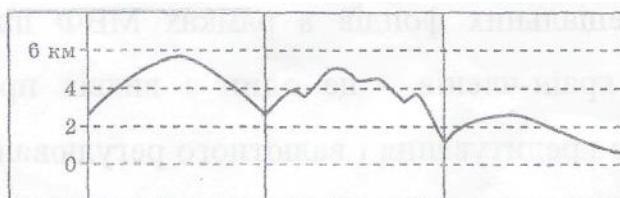
В) Сх. Антарктида

Г) Зх. Антарктида

III рівень

1. Схематичне зображення масиву Вінсон позначено літерою:

А Б В

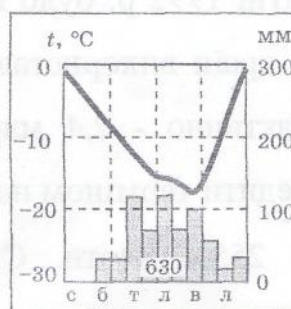
2. Наведена нижче кліматодіаграма відображає особливості клімату:

А) субантарктичного ;

Б) антарктичного;

В) помірного морського;

Г) помірного континентального.

III. Підсумок уроку. Рефлексія

Висловіть свої враження про материк Антарктида:

Мені сподобалося.....

Мене здивувало.....

Заключне слово вчителя .

Не звертаючи уваги на екстремальні умови в Антарктиді ми будемо продовжувати вивчати і берегти материк . Антарктида потрібна людству
Руаль Амундсен в книзі “Північний полюс ” писав: “Перемагає той , у кого все добре, дехто називає це везінням. Поразка чекає того, хто заздалегідь не вжив потрібних заходів, це називається невезінням. ” Діти! Вивчайте материк Антарктида. Користуйтеся різноманітними джерелами географічних знань, багато читайте та опановуйте навички роботи з комп’ютером. Це допоможе вам поглибити та збагатити знання.

IV. Домашнє завдання

- 1 Повторити тему “Антарктида”
- 2 Підготувати міні-проект на вибір:
 - “Антарктида – континент майбутнього”
 - “Екологічні проблеми Антарктиди ”
 - Антарктида - “кухня погоди.”